

Disse spørgsmål har været drøftet på møder i Energistyrelsen den 17. december 1998 og 13. januar 1999, hvor jeg blev anmodet om at skitse nogle mulige modeller til sikring af den ønskede forbrugerindflydelse.

1. Kommunalt udpegede bestyrelsesmedlemmer

Såfremt en kommune i kraft af aktiebesiddelse eller på anden måde har ret til at udpege flertallet af en netvirksomheds bestyrelse, anses kravet om forbrugerindflydelse for opfyldt. Tilsvarende gælder for kravet i forsyningspligtvirksomheder om, at mindst $\frac{1}{3}$ af medlemmerne af bestyrelse, repræsentantskab og lignende skal repræsentere forbrugerinteresser.

Kravet om kommunal indflydelse på udpegnings af bestyrelsesmedlemmer er et alternativ til kravet om forbrugervalgte medlemmer i bestyrelse, repræsentantskab m.v., jf. nedenfor pkt. 2.

Det bevillingsmæssige krav bygger på den forudsætning, at en eller flere kommuner faktisk har en bestemmende indflydelse på udpegnings af henholdsvis flertallet og $\frac{1}{3}$ af bestyrelsens medlemmer i netvirksomheder og forsyningspligtvirksomheder. Drives virksomheden i aktieselskabsform, kan denne indflydelse bero på aktiebesiddelse eller en aktionæroverenskomst.

Det bevillingsmæssige krav kan således opfyldes inden for rammerne af aktieselskabsloven, herunder lovens krav om, at flertallet af bestyrelsens medlemmer og flertallet af et eventuelt repræsentantskabs medlemmer skal vælges af generalforsamlingen, jf. ASL § 49, stk. 6, og § 59, stk. 1.

Imidlertid afskæres de pågældende kommuner de facto fra at afhænde aktier i et omfang, så de ikke (længere) har bestemmende indflydelse i selskabet. Dette kunne under visse omstændigheder tænkes at forvolde et tab, som kommunen vil ønske erstattet.

2. Forbrugervalgte bestyrelsesmedlemmer

Som alternativ til det ovenfor anførte krav om kommunalt udpegede bestyrelsesmedlemmer kan der ved udstedelse eller fornyelse af bevilling til netvirksomheder og forsyningspligtvirksomheder stilles krav om, at henholdsvis flertallet og $\frac{1}{3}$ af medlemmerne af virksomhedens bestyrelse eller tilsvarende ledelsesorgan er udpeget af forbrugerne i forsyningsområdet.

Drives virksomheden i aktieselskabsform, vil et krav om, at forbrugerne udpeger flertallet af

bestyrelsesmedlemmerne være uforeneligt med ASL § 49, stk. 6, hvorefter flertallet af bestyrelsens medlemmer skal vælges af generalforsamlingen.

En mulig løsningsmodel kunne være i lov om elforsyning for netvirksomheder at foretage en lovbestemt fravigelse af kravet i ASL § 49, stk. 6, om, at flertallet af bestyrelsens medlemmer skal vælges af generalforsamlingen. Dette kunne dog give anledning til overvejelser i henseende til, om noget sådant kan anses for et ekspropriativt indgreb over for aktionærer i eksisterende selskaber.

Derimod er kravet for forsyningspligtvirksomheder om, at $\frac{1}{3}$ af medlemmerne af bestyrelse eller repræsentantskab skal repræsentere forbrugerinteresser, ikke uforeneligt med ASL § 49, stk. 6, eller § 59, stk. 1. Heller ikke den omstændighed, at medarbejderne eventuelt har ret til at vælge medlemmer til bestyrelsen efter ASL § 49, stk. 2 og stk. 3, udelukker nødvendigvis, at forbrugerne kan tillægges en lovbestemt ret til at udpege $\frac{1}{3}$ af bestyrelsens medlemmer. Medarbejderne har ret til at udpege et antal bestyrelsesmedlemmer svarende til halvdelen af det antal, der vælges af generalforsamlingen eller udpeges af andre i henhold til selskabets vedtægter, hvorimod der ikke ved beregningen tages hensyn til medlemmer udpeget af andre på lovbestemt grundlag, f.eks. det offentligt udpegede medlem af en banks bestyrelse.

Hvis kravet om, at $\frac{1}{3}$ af bestyrelsens medlemmer skal udpeges af forbrugerne, beregnes på grundlag af det samlede antal bestyrelsesmedlemmer inklusive medlemmer valgt af medarbejderne, vil dette nødvendiggøre en lovbestemt fravigelse af ASL § 49, stk. 6, om at flertallet af bestyrelsens medlemmer skal vælges af generalforsamlingen. Er der f.eks. seks generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer, har medarbejderne ret til at vælge tre medlemmer til bestyrelsen. Beregnes antallet af forbrugerudpegede bestyrelsesmedlemmer på grundlag af det samlede antal bestyrelsesmedlemmer valgt eller udpeget af andre, har forbrugerne ret til at udpege tre bestyrelsesmedlemmer, hvorved der vil være paritet mellem antallet af bestyrelsesmedlemmer valgt af generalforsamlingen og medlemmer valgt eller udpeget af andre, og kravet i ASL § 49, stk. 6, vil således ikke være opfyldt.

Beregnes antallet af forbrugerudpegede bestyrelsesmedlemmer derimod alene på grundlag af